

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414204337
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414204337.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: C. J., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., miestna časť O. XXX, zastúpená JUDr. Ivicou Firstovou, advokátkou so sídlom O. XXXX/XX, K. T., proti odporcovi: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XXX, E. O., miestna časť J., zastúpený JUDr. Evou Peničkovou, advokátkou so sídlom O. XXXX/XX, K. T., o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, za účasti kolízneho opatrovníka: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, so sídlom Námestie Slobody 1, Dolný Kubín, v konaní o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/106/2014-283 zo dňa 24. marca 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku IV. o úprave styku odporcu s mal. P. J., nar. XX.XX.XXXX, v časti výroku VI. o zamietnutí protinávrhu odporcu a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozsudku okresného súdu v ostatných výrokoch odvolaním nenapadnutých sa krajský súd n e d o t ý k a .

odôvodnenie:

Okresný súd rozsudkom zo dňa 24.03.2015, č.k. 2P/106/2014-283 manželstvo navrhovateľky a odporcu rozviedol (výrok I.), mal. P. J., nar. XX.XX.XXXX (ďalej už len „mal. P.“) bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že mal. P. sú naďalej oprávnení zastupovať a spravovať jeho majetok navrhovateľka a odporca spoločne (výrok II.), odporcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. P. sumou 90,00 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode (výrok III.). Výrokom IV. bol upravený styk odporcu s mal. P. tak, že otec je oprávnený sa stretávať s dieťaťom každý páry kalendárny týždeň vždy v sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod., ďalej vždy dňa 25.12. v tom-ktorom roku od 10.00 hod. do 17.00 hod., tiež dňa 26.12. v tom-ktorom roku od 10.00 hod. do 17.00 hod., ďalej počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok vo Veľkonočnú sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a vo Veľkonočnú nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že si mal. P. prevezme pred bydliskom navrhovateľky a v stanovenom čase ho pred bydliskom navrhovateľke odovzdá a tiež s tým, že prvé 3 mesiace od právoplatnosti rozsudku o rozvode sa stretnutia odporcu s mal. P. uskutočnia za prítomnosti navrhovateľky. Navrhovateľke bola ďalej uložená povinnosť pravidelne, 1-krát za kalendárny mesiac informovať odporcu o mal. P. vrátane jeho zdravotného stavu, a to formou e-mailu, prípadne písomne, a to vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca (výrok V.). Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky a protinávrh odporcu zamietol (VI.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok VII.).

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľka návrhom podaným dňa 24.09.2014 žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom a upravil pomery k mal. P. na čas po rozvode. Na podklade vykonaného dokazovania vyhodnotil, že manželstvo navrhovateľky a odporcu neplní svoj spoločenský účel, nakoľko manželia spolu dlhšiu dobu nežijú (viac ako 1 rok), navrhovateľka stratila voči odporcovi dôveru a nepociťuje k nemu lásku. Okresný súd v tomto smere konštatoval, že rozhodnutie o rozvode prakticky len deklaruje stav, v ktorom sa ocitol vzájomný vzťah manželov.

Jediné dieťa pochádzajúce z manželstva zveril súd na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľke, keď vychádzal zo zhodných stanovísk rodičov, ku ktorým sa priklonil i kolízny opatrovník. V súvislosti so zverením mal. P. do osobnej starostlivosti matke otca zaviazal k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 90,00 Eur mesačne vychádzajúc z hľadísk uvedených v ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Vo vzťahu k výroku o úprave styku v odôvodnení rozsudku uviedol ako rozhodol a tiež uviedol, že pri rozhodovaní o úprave styku vzal do úvahy skutočnosť, že mal. P. je ešte dieťaťom v útľom veku, kedy zle znáša odlúčenie od matky, čo sa prejavuje plačom a radikálnou zmenou v jeho správaní. Tiež prihliadol na zdravotný stav mal. P..

Pokiaľ navrhovateľka žiadala doplniť dokazovanie psychologickým vyšetrením odporcu, okresný súd tento návrh zamietol, nakoľko z predloženej lekárskej správy MUDr. P. zo dňa 04.02.2015 mal preukázané, že odporca bol síce od roku 2007 opakovane hospitalizovaný z dôvodu diagnostikovaného Cushingovho syndrómu, no v marci 2008 sa podrobil operačnému výkonu, po ktorom bola u odporcu potvrdená remisia ochorenia. Odporca po operácii už nepotrebuje žiadnu medikamentóznú alebo inú liečbu, z čoho možno vyvodiť, že odporca v súčasnosti netrpí žiadnou vážnou chorobou, ktorá by mu bránila v starostlivosti o mal. P..

Okresný súd v závere odôvodnenia rozsudku uviedol, že navrhovateľke uložil i povinnosť pravidelne informovať odporcu o mal. P. vrátane jeho zdravotného stavu. Nad rozsah takto uloženej povinnosti protinávrh odporcu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p..

Proti rozsudku, konkrétne proti výrokom IV. a VI. podal odvolanie odporca z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p..

V dôvodoch odvolania namietal najmä skutočnosť, že okresný súd napadnutým rozsudkom zúžil úpravu jeho styku s mal. P. oproti predchádzajúcemu rozsudku vydanému v konaní sp. zn. 2P/42/2014 a len na základe subjektívnych a konšpiračných teórií navrhovateľky. Jej argumentácia ohľadom dôvodov obmedzenia úpravy styku odporcu so synom je nestála a účelovo menená. Dôkazom toho je tvrdenie navrhovateľky o jeho alkoholizme, ktorú skutočnosť prezentuje ako trvalú a dlhodobú, pričom tento argument nepoužila v konaní sp. zn. 2P/42/2014 ani v návrhu na rozvod manželstva. Navrhovateľkou vykreslený obraz odporcu evokuje, že tento je alkoholikom spolu s jeho príbuzenstvom, spisový materiál však neobsahuje ani jeden dôkaz nestranného subjektu, ktorý by poukázal na problém alkoholizmu v rodine odporcu. Poznamenal, že od januára 2004 je zamestnaný u toho istého zamestnávateľa, kde denne musí viesť motorové vozidlo. Pri popisovanom životnom štýle by zrejme nemohol vykonávať svoje pracovné zaradenie. Sledovanie odporcu platenou službou súkromného detektíva nebolo možné hodnotiť ako objektívny a nestranný dôkaz. Navyše závery detektíva nepreukázali trvalé nadmerné požívanie alkoholických nápojov odporcom. Tiež nie je pravdou, že odporca pri návšteve mal. P. v mieste jeho trvalého bydliska vyvolával hádky a rozbroje. Naopak, všetku svoju pozornosť sa snažil venovať mal. P., pričom nikdy nemal možnosť byť s ním sám. O tom, že vytvoril dostatočne vhodné prostredie pre mal. P., svedčí i čestné vyhlásenie Mgr. C. X. a jej mamy X. X.. O jeho riadnej starostlivosti mal. P. svedčí i čestné prehlásenie X. J. a jej manžela I. J.. Svedecké výpovede matky a otca navrhovateľky hodnotil ako nedôstojné osočovanie jeho osoby. Navrhovateľka vytvorila vykonštruovanú teóriu o tom, že je vážne chorý. Z lekárskej správy MUDr. P. však vyplýva, že od marca 2008, kedy sa podrobil operačnému výkonu, nepotrebuje žiadnu medikamentóznú liečbu. Z lekárskej správy tiež vyplýva, že chorobu - Cushingov syndróm prekonal už v roku 2008. Je paradoxné, že kým iní otcovia bojujú o striedavú starostlivosť svojich detí, on v prejednávanej veci bojuje o 2 víkendy v mesiaci. Ani tieto však nie sú zárukou, že mal. P. vôbec uvidí. S prihliadnutím na časté onemocnenia dieťaťa prichádza o súdom stanovenú možnosť stretnúť sa so synom, keďže náhradné termíny mu navrhovateľka nikdy neposkytla. Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na správanie sa dieťaťa (zvracanie), toto vyplýva opäť len z čestných prehlásení svedkov navrhovateľky. Je však zarážajúce, že podobné stavy mal. P. neprejavuje, pokiaľ je v jeho prítomnosti. V súvislosti so zdravotným stavom mal. P. požiadal o vypracovanie odborného vyjadrenia MUDr. O. D.. Podľa záverov tohto odborného vyjadrenia cesta autom v trvaní cca 2 hodiny nemôže za bežných okolností spôsobiť zhoršenie zdravotného stavu dieťaťa. I navrhovateľkou vyžiadaná správa od lekárky MUDr. C. M. potvrdzuje, že dieťa pre optimálny psychický a fyzický vývoj potrebuje harmonické prostredie. Odmietavý postoj navrhovateľky k odporcovi nenapomáha zlepšeniu zdravotného stavu dieťaťa. Nemá výhrady voči tomu, aby navrhovateľka bola prítomná počas stretnutia s dieťaťom, jej antipatia k nemu však neblaho vplyva na vzťah otca so synom. Od poslednej úpravy styku s mal. P. uplynulo 11 mesiacov, počas ktorého obdobia sa stretával so synom bez prítomnosti navrhovateľky u svojich príbuzných v Zázrivej. Pre svojho syna vytvoril vhodné podmienky na trávenie času s ním, kedy sa mu intenzívne venoval (venuje) a plní si povinnosti v súvislosti s celodennou

opaterou. Mal. P. ukladá na spánok počas dňa, kŕmi ho a prebaľuje, preto je možné predpokladať, že mal. P. zvládne odlúčenie od matky aj počas noci. V závere odvolania poukázal na skutočnosť, že okresný súd v napadnutom výroku o úprave styku opomenul upraviť jeho stretávanie sa s mal. P. v nepárnom roku počas Veľkonočných sviatkov.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že zo strany okresného súdu boli vykonané objektívne dôkazy a tieto dôkazy preukazujú a potvrdzujú skutočný stav. Vykonané dokazovanie bolo dostatočné, pričom okresný súd sa vysporiadal so všetkými dôkazmi, a to v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p.. Poprela, že by nejakým spôsobom pracovala na očierňovaní odporcu. S odporcom žila v spoločnom rodinnom dome po dobu 2 rokov a teda vie posúdiť vzťahy a pomery, ktoré boli v rodine odporcu. Pokiaľ využila platené služby detektíva, tieto sú vo všeobecnosti dostupné a mala právo ich využiť. Čestné prehlásenia, na ktoré sa odvoláva odporca (čestné prehlásenie Mgr. B. Y. a Mgr. K. Y.) nepovažuje za celkom objektívne. Nie je pravdou tvrdenie odporcu, že by mu doposiaľ nebolo umožnené byť s mal. P. osamote. Pokiaľ sa stretáva s dieťaťom v domácnosti rodiny X., toto riešenie si zvolil sám. Tvrdenie Mgr. C. X., že odporca sa vie o dieťa postarať aj v chorobe, nie je pravdivé, nakoľko odporca sa o mal. P. počas choroby nikdy nestaral. Skutočnosť, že mal. P. je chorľavý, nie je zapríčinené ňou a je aj v záujme odporcu, aby pochopil, že v čase liečebného režimu nie je možné realizovať styk s dieťaťom podľa dohody. Všetky tvrdenia odporcu, že bráni otcovi stretávať sa s mal. P., sú účelové a snažia sa ju znemožniť ako matku dieťaťa. Sama potvrdila rodičovskú dohodu a teda dala priestor na realizáciu stretávania sa odporcu s mal. P.. Zásadne nesúhlasila s tým, aby odporca mal náhradné termíny na úkor jej víkendov. Pridržiavala sa svojich podaní, v ktorých okrem iného uvádzala aj svoj názor na ochorenie odporcu ako i citáciu z odborných článkov vo vzťahu ku chorobe Cushingov syndróm. Nesúhlasila s návrhom odporcu, aby mal. P. prespával u neho. Tento nesúhlas opierala najmä o nízky vek dieťaťa a jeho silné puto k nej. Zastávala názor, že pre tak malé dieťa nie je vhodné, aby trávilo veľa času v aute počas cesty k odporcovi. Dlhá cesta, ktorá trvá približne 2,5 hodiny je pre dieťa únavná a zbytočne by ho zaťažovala. Tvrdenie odporcu, že ona svojím postojom ohrozuje zdravotný stav dieťaťa, sa jej bytostne dotýka a zároveň ju uráža. Sám odporca nebol schopný ju informovať o stave dieťaťa, keď napr. 10.08.2014 vrátil vtedy 15-mesačné dieťa matke s hnačkami a v horúčke. Keď sa domáhala informácií, odporca sa jej len smial. Na základe týchto skutočností navrhla rozsudok okresného súdu v napadnutých častiach potvrdiť a odvolanie odporcu ako nedôvodné zamietnuť.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok okresného súdu navrhuje v celom rozsahu potvrdiť, nakoľko nie sú mu známe žiadne skutočnosti, ktoré by mali vplyv na ich pôvodné stanovisko.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), v napadnutom výroku o úprave styku odporcu s mal. P. a v časti výroku, ktorým bol protinávrh odporcu zamietnutý, podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Nedostatok náležitého odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd SR opakovane (napr. I.ÚS 226/03, II.ÚS 261/06, III.ÚS 74/08) vyslovil, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vnútroštátnych podmienkach SR ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p.. Výkladom citovaného ustanovenia možno dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú, resp. prípad, keď sa konštatujú len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Odôvodnenie písomného vyhotovenia súdneho rozhodnutia teda musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky

skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že vyššie uvedené požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch nespĺňa.

Z písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že výrok IV. o úprave styku odporcu s mal. P. je odôvodnený na str. 12 ods. 4, v ktorom okresný súd v podstate len opisuje znenie výroku, ktoré dopĺňa už len jednou vetou (konštatovaním), že pri rozhodovaní o úprave styku vzal do úvahy skutočnosť, že mal. P. je dieťaťom v útlom veku, kedy zle znáša odlúčenie od matky, čo sa prejavuje plačom a radikálnou zmenou v jeho správaní a že prihliadol na zdravotný stav dieťaťa. Ktoré dôkazy vykonané v konaní majú uvedené skutočnosti potvrdzovať, okresný súd v odôvodnení rozsudku bližšie neuviedol ani ich bližšie nevyhodnocoval.

Úplne nepreskúmateľné je odôvodnenie rozsudku okresného súdu vo vzťahu k tej časti výroku VI., ktorým bol zamietnutý protinávrh odporcu. Zo str. 14 písomného vyhotovenia rozsudku sa odvolaciemu súdu nedalo vyvodiť, čo predstavuje zvyšná časť protinávrhu odporcu, ktorej sa zamietajúci výrok týka (či bola zamietnutá časť nároku odporcu vo vzťahu k výroku IV. o úprave styku alebo časť nároku odporcu vo vzťahu k výroku V. o povinnosti navrhovateľky informovať odporcu o mal. P.). Okresný súd v odôvodnení rozsudku bližšie ani nešpecifikuje, čo mal vlastne predstavovať protinávrh (vzájomný návrh) odporcu. Ak mal na mysli vyjadrenie odporcu k návrhu na rozvod (v ktorom vyjadrení predostrel iný spôsob a rozsah úpravy styku s dieťaťom), podľa odvolacieho súdu nejde o vzájomný návrh v zmysle ust. § 97 O.s.p.. To platí zvlášť za situácie, keď konanie o úprave styku rodiča s dieťaťom je súčasťou konania o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, ktoré konanie možno začať i bez návrhu.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia vo vzťahu k rozhodnutiu o úprave styku odporcu s mal. P., odvolací súd ich vyhodnotil ako nedostatočné. V tomto smere absentuje podrobné prešetrenie pomerov, aké sú u odporcu (otca dieťaťa); odvolací súd dospel tiež k záveru o potrebe výsluchu MUDr. S. (vo vzťahu k zdravotnému stavu mal. P.) i MUDr. P. (vo vzťahu k zdravotnému stavu odporcu).

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené zistenia rozsudok okresného súdu vo výroku IV. o úprave styku odporcu s mal. P. a v časti výroku VI., ktorým bol protinávrh odporcu vo zvyšku zamietnutý, zrušil, zároveň zrušil i od týchto výrokov závislý výrok o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Ostatných výrokov rozsudku okresného súdu, ktoré neboli napadnuté odvolaním, sa krajský súd nedotkol.

Okresný súd v ďalšom konaní doplní dokazovanie vo vyššie naznačenom smere. V prípade, že po doplnení dokazovania budú naďalej pochybnosti o citových väzbách medzi rodičmi a mal. P., okresný súd zváži, či na zistenie citových väzieb medzi rodičmi navzájom a tiež medzi rodičmi a mal. P. nebude potrebné zadovážiť znalecký posudok z príslušného odboru. Okresný súd si v ďalšom konaní ozrejní i skutočnosť, ktoré prejavy odporcu prednesené v doterajšom konaní majú predstavovať jeho vzájomný návrh a či na tieto prejavy možno aplikovať ust. § 97 O.s.p.. Nové rozhodnutie zároveň odôvodní podľa kritérií uvedených v ust. § 157 ods. 2 O.s.p..

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.